O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

TOSHKENT PEDIATRIYA TIBBIYOT INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari prorektori
_____ Q.N.Xaitov
«___» _____ 2023 y

OTORINOLARINGOLOGIYA, BOLALAR OTORINOLARINGOLOGIYASI FANI BO'YICHA O'QITUVCHINING ISHCHI O'QUV DASTURI (SYLLABUS)

IV KURS

Bilim soxasi 500000.....-Sog`liqni saqlash va ijtimoyi ta'minot

Ta'lim sohasi: 510000 - Sog`liqni saqlash

Ta'lim yo'nalishi: 5510200 – Pediatriya ish

O'qish davri.....	7-8 Semestr
Fan kodi.....	KMOBO;4;78;4
Fan xajmi.....	4 kredit
Fanning umumiy o'quv soatlari.....	144 soat
Shu jumladan:	
-Ma`ruzalar.....	28 soat
-Amaliy mashulot.....	26 soat
-Klinik mashulotlar.....	54 soat
Mustaqil ta'lim soati.....	36 soat
Nazorat shakli.....	ON,YaN
O'qitish tili.....	Uzb,Rus,Eng

Toshkent – 2023 y.

Fanning Ishchi o'quv dasturi(sillabus) 5510200-Pediatiya ishi ta'lim yo'nalishining MT-2020 ning (O'zR SSV 2020.08.09. № 236) o'quv rejasi va o'quv dasturi bo'yicha tuzilgan.

Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi, bolalar stomatologiyasi kafedrasi majlisida ko'rib chiqilgan.

"31" may 2023 y Bayyonnoma№ 11

Kafedra mudiri Amonov Sh. F.

Fanning Ishchi o'quv dasturi(sillabus) Toshkent pediatriya tibbiyot instituti Markaziy uslubiy kengashining 2023 yil " 21 " iyundagi " 10 "-son qarori bilan tasdiqlangan va foydalanish uchun tavsiya etilgan.

Fan o'qituvchisi xaqida ma'lumot:
Nurmuhamedova F.B. - ToshPTI," Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi, bolalar stomatologiyasi" kafedrasi assistenti, t.f.n.

Joylashgan manzili: Юнусабад-19, улица Дехканабад 12А, Юнусабадский район, Ташкент, Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi, bolalar stomatologiyasi" kafedrasi
Telefon: 998-71-207-95-00
Email: lor_amonov@mail.ru
Sayt: http://www.tashpmi.uz

Intizomiy talablar: Talabaning intizomi institutdagi "Talabalar uchun ichki tartib-qoidalar"ga to'liq javob berishi shart.

1.Kirish

Fanning axamiyati:

Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi fani o'quv rejaning klinik modullari blokiga taalluqli bo'lib, 4 kurslarda o'qitiladi va umumiy amaliyot pediatriyasining yo'nalishlaridan biri bo'lib, otorinolaringologiya fanidan nazariy va amaliy ko'nikmalarga ega bo'lishlari, LOR a'zolariga oid tekshirish usullarini, kasallik klinik belgilarini, ularni qiyosiy tashxislash va davolash usullari o'rgatadi. Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi moduli zamonaviy o'quv dasturi bo'lib, uni o'rganish jarayonida talabalarning bilim darajasini oshirish, ularning tajribalarini qishloq va shahar oilaviy poliklinikalarida joriy etishda alohida ahamiyatga ega. Bu modulni o'qitishda LOR a'zolarining anatomiyasi va fiziologiyasi fanning asosi hisoblanib, boshqa modullar bilan birgalikda organizm to'g'risida yaxlit ma'lumotga ega bo'lishni, shu bilan birga talabada klinik fikrlash qobiliyatini rivojlanishini ta'minlaydi.

Fannig maqsadi – talabalarga LOR va og`iz bo'shligi a'zolaridagi klinik belgilar, ularni tashxislash, qiyosiy tashxislashni to'g`ri o'tkazish, davolash va amaliy ko'nikmalarni egallashdan iborat.

Fanning vazifasi –LOR a'zolarining klinik anatomiyasi va fiziologiyasini bilish, ularni tekshirish usullarini o'rganish, asosiy simptomlari, klinik kechishini, tashxislash, qiyosiy tashxislash, davolash taktikasini o'rganish; LOR a'zolari kasalliklarida uchraydigan shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsata olishni o'zlashtirish; profilaktika va reabilitastiya chora-tadbirlarini bilish; LOR kasalliklarida amaliy ko'nikmalarni bajara olishni o'rgatadi.

Ushbu maqsadlarga erishish uchun quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

- Talabalarni o'zlashtirishini muntazam nazoratini ta'minlash va baholash;
- Nazariy bilim berish, adabiy manbalai bilan ta'minlash;
- Grafik organayzerlardan foydalanib, ta'lim samarasini oshirish;
- Klinik amaliy ko'nikmalarni shakllantirish;
- Interfaol usullar yordamida bilim, malaka, ko'nikmalarini mustaxamlash
- fan mavzulari bo'yicha tarqatma materiallar taqdim etish;
- talabalarning mustaqil ta'lim bo'yicha mavzularni o'zlashtirishini nazorat qilish.
- Masofaviy,elektron va mobil ta'limni mustaqil ta'limda tatbiq etish;

Ta'lim natijalari

№	Ta'lim natijalari	O'qitish usullari	Baxolash usullari
1	Quloq, tomoq va burunnig tuzilishi, uning umumiy fiziologiyasi, undagi o'zgarishlarni kattalarda va bolalardagi xususiyatlari, o'tkir	Ma'ruza, amaliy va klinik mashg'ulotlar, talabaning mustaqil ta'limi	Og'zaki

	va surunkali LOR kasalliklari.		
2	Jamoada ishlash, kasbga oida mustaqil va taxliliy fikrlash, kasalliklarni klinik kechishini bilish, tibbiyot xujjatlarini olib borish va laborator-uskunaviy tekshiruvlarning natijalarini taxlil kilish, laborator va instrumental tekshirish usullari yordamida klinik tekshiruv o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.	Amaliy mashg'ulot	Darsdagi faollligi
3	Fan topshiriqlarini vaqtida bajarish, amaliy ko'nikmalariga ega bo'lish.	Ma'ruza, amaliy va klinik mashg'ulotlar, talabaning mustaqil ta'limi	Modul tizimi
4	Bemorlarda LOR kasalliklarini aniqlash, ularga tashxis qo'yish va davolash.	Klinik mashg'ulotlar	Klinik fikrlash
5	Berilgan mavzu bo'yicha ma'lumotlarni izlab topish, taqdimot tayyorlash va uni o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'ladi	Ma'ruza, amaliy va klinik mashg'ulotlar, talabaning mustaqil ta'lim	Taqdimot

Prerekvizitlar: Anatomiya, fiziologiya, Gistologiya, Patologik fiziologiya, farmakologiya, nevrologiya, Patolgik anatomiya

Postrekvizitlar: Oilaviy shifokorlikda pediatriya, Oilaviy shifokorlikda terapiya.

2023-2024 o'quv yili
Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi fanidan
ma'ruzalar tematik rejasi
IV kurs 5510200-Pediatriya ishi

№	Ma'ruza mavzulari	Ma'ruza soatlari hajmi
	7-8 semestr	
1	Kirish: Burunning o'tkir kasalliklari.	2
2	Burunning surunkali kasalliklari.	2
3	Burun yondosh bo`shliqlari kasalliklari.	2

4	Xalqumning o'tkir kasalliklari.	2
5	Xalqumning surunkali kasalliklari.	2
6	O'tkir va surunkali tonzilitlar.	2
7	Tashqi quloqning kasalliklari.	2
8	O'rta quloqning kasalliklari.	2
9.	O'rta quloqning surunkali kasalliklari	2
10.	Labirintitlar	2
11.	Quloqning yiringsiz kasalliklari	2
12.	Eshitish pastligini va karlik	2
13.	Xiqildoqning o'tkir kasalliklari	2
14.	Xiqildoqning surunkali kasalliklari	2
	Jami:	**28**

2023-2024 o'quv yili
Otorinolaringologiya, bolalar otorinolaringologiyasi fanidan
amaliy mashulotlar tematik rejasi.
IV kurs 5510200-Pediatriya ishi

№	Amaliy mashulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi
	7-8 semestr	
1	Kirish. Burun va burun yondosh bo'shliqlarining kliniko anatomik va fiziologik o'ziga xosligi, zamonaviy tekshirish usullari.	4
2	Burunning o'tkir kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
3	Burunning surunkali kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
4	Sinusitlar va burun o'smalari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
5	Halqumni kliniko anatomik va fiziologik o'ziga xosligi, zamonaviy tekshirish usullari.	4
6	Halqumning o'tkir kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
7	Halqumning surunkali kasalliklari va o'smalari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda	4

	birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	
8	O'tkir va surunkali tonzilitlar, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
9	Quloqni kliniko anatomik va fiziologik o'ziga xosligi, zamonaviy tekshirish usullari.	4
10	Tashqi quloqni kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
11	O'rta quloq kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi. o'rganish	4
12	Labirintitlarni va quloq o'smalari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
13	Quloqning yiringsiz kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
14	Eshitish pastligi, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	4
15	Karlik, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	6
16	Hiqildoqni kliniko anatomik va fiziologik o'ziga xosligi, zamonaviy tekshirish usullari.	6
17	Hiqildoqning o'tkir kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika.	6
18	Hiqildoqning surunkali kasalliklari, zamonaviy tekshirish usullari, davolash prinsiplari, shoshilinch xolatlarda birinchi yordam ko'rsatish, profilaktika, reabilitatsiya va dispanserizatsiyasi.	6
	Jami:	**80**

Mustaqil ta'lim

Talabaning mustaqil ta'limi xar bir modul bo'yicha pedagogning raxbarligi orqali o'tkaziladi. Mustaqil ta'limni mavzulari oraliq va yakuniy baxolashning 5-10% tashkil etadi.

№	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Adenoidlar, etiologiya, klinika, tashxislash, dif. tashxislash, davolash
2.	Anginalar etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, dif. tashxislash,

	davolash
3.	Atrofik rinit etiologiya, klinika, tashxislash, davolash
4.	Burun yot jismi etiologiya, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
5.	Burun chipqoni, klinika, tashxislash, davolash, asorati
6.	Burundan qon ketish etiologiya, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
7.	Burunni xatarli va xatarsiz o'smalari etiologiya, klinika, tashxislash, dif. tashxislash
8.	Koxlear nevrit etiologiya, klinika, tashxislash, dif. tashxislash
9.	quloq chirki (oltingugurt tiqini) etiologiya, klinika, tashxislash, davolash
10.	quloqni xatarli va xatarsiz o'smalari etiologiya, klinika, tashxislash, dif. tashxislash
11.	Labirintit tashxislashetiologiya, patogenez, klinika, davolash
12.	Mener kasalligi etiologiya, patogenez, klinika,tashxislash, davolash
13.	Otoskleroz etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, davolash
14.	Surunkali faringit etiologiya, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
15.	Surunkali tonzillit (asoratlanmagan) etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, dif. tashxislash, davolash
16.	Surunkali urta otit (asoratlanmagan) etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
17.	Tashqi otit etiologiya, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
18.	Tashqi eshituv yuli yot jismlari etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, davolash
19.	O'tkir asoratlanmagan o'rta otit etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
20.	O'tkir laringit (stenozsiz) etiologiya, patogenez, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
21.	O'tkir faringit etiologiya, klinika, tashxislash, dif.tashxislash, davolash
22.	O'tkir boylamosti laringiti (soxta krup), etiologiya, klinika, birinchi yordam ko'rsatish tashxislash, dif. tashxislash
23.	Nafas olish yo'llarining xatarli va xatarsiz o'smalari etiologiya, patogenez, klinika,tashxislash, dif. tashxislash, davolash

Fan bo'yicha talabalar bilimini baxolash va nazorat qilish me'zonlari

Baxolash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, ozaki so'rov, prezentasiyalar		
Baxolash mezonlari	***5 baxo «a'lo»*** - davolash standartini biladi va tuza oladi; - davolash rejasini to'g'ri tuzadi; - mavzu bo'yicha kasallikning klinik va laborator-diagnostik kriteriylari samaradorligini biladi; - TKFBVni to'g'ri to'ldiradi; - xolat masalasi va testlarni to'g'ri echadi; - konspektlari bor. ***4 baxo «yaxshi»*** - talaba davolash rejasini to'g'ri tuzadi; - kasallikning davolash standartini biladi; - davolashda preparatlarni to'g'ri tanlaydi, lekin o'z fikrini to'liq tushuntirolmaydi; - TKFBVni to'g'ri to'ldiradi; - xolat masalasi va testlarni to'g'ri echadi; - konspektlari bor. ***3 baxo «qoniqarli»*** - nalaba davolash rejasini tuza oladi; -davolash standartini yomon biladi; - preparatlarni tanlashda xato qiladi; - o'z fikrini izoxlay olmaydi; -resteptlar yozishda va TKFBVda xato qiladi; -xolat masalasi echolmaydi; -konspektlari bor. ***2 baxo «qoniqarsiz»*** -talaba davolash rejasini noto'g'ri tuzadi; -davolash standartini bilmaydi, bemorga davolash preparatini tanlashni bilmaydi; - o'z fikrini izoxlay olmaydi; -TKFBV va xolat masalasini noto'g'ri echadi; -konspektlari yo'q.		
	Baholash turlari	**Maks.ball**	**O'tkazish vaqti**
	Joriy nazorat:	**5**	

	Amaliy mashulotlarda faoligi,savollarga turi javob berganligi, amaliy topshiriklarni bajarganligi va muntazam ravishda konspekt yuritish uchun Mustaqil ta'lim topshiriklarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi	5	Semestr davomida
	Oraliq nazorat Test	**5**	
	Yakuniy nazorat OSKE	**5**	sikl oxirida

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirgan ballari quyidagi jadval asosida kredit ballarga va xarflar tizimiga o'giriladi.

Ball	ECTS baho	Baho	Ta'rifi
86-100	A	5	a'lo
81-85	B	4	yaxshi
71-80	C		
60-70	D	3	qoniqarli
55-59	E		
31-54	FX	2	qoniqarsiz
0-30	F		

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar xamda axborot manbaalar

Asosiy adabiyotlar

1. « Bolalar otorinolaringologiyasi», Amonov Sh.E. va boshqalar (Bogomilskiy M.R. tarjimasi), Toshkent,2021.
2. Dadamuxamedov A.N., Omonov Sh.E. Bolalar otorinolaringologiyasi. Toshkent, 2005.
3. Dadamuxamedov A.N. Bolalar otorinolaringologiyasi. Toshkent, 1999.
4. Otorinolaringologiya. S.A.Hasanov, N.X.Vohidov. Toshkent. Sano-standart nashriyoti. 2013.
5. Yuqori nafas yo'llari kasalliklari. Xasanov S.A., Vaxidov N.X. Toshkent. Voris-nasnriot. 2008.
6. Amaliy otorinolaringologiya. Xodjaeva K.A. Tashkent 2005.

7. Amaliy otorinolaringologiya. Xodjaeva K.A. Tashkent. Iqtisod-molia 2005.
8. Amaliy otorinolaringologiya. Xojaeva K.A. Tashkent. Iqtisod-molia 2006.
9. Bolalarda surunkali yiringli otit ommaviy axborot vositalari. Xasanov S.A., Omonov Sh.E. Toshkent. Uzb. Mil. Entsikl. 2010y.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. «Burun, tomoq, quloq kasalliklari» (Rus tilida), V.T. Palchun, N.A. Preobrajenskiy, M., Meditsina, 1980g.
2. «Bolalar otorinolaringologiyasi» (Rus tilida), Yu.B.Isxaki, L.I.Kalshteyn, Dushanbe, Maorif, 1984g.
3. «Otorinolaringologiya», V.T. Palchun, V.T.Magomedov, L.A. Luchixin Moskva, «Meditsina», 2007g.
4. « Otorinolaringologiya», V.T.Palchun, A.I.Kryukov, Moskva, «Litera», 2001g.
5. « Otorinolaringologiya atlasi», V.A.Gapanovich, V.M.Aleksandrov, Minsk, 1989g.
6. « Burun, tomoq, quloq kasalliklari», V.A.Gapanovich, V.M.Aleksandrov, Moskva, «Meditsina», 1991g.
7. « Otorinolaringologiya ». Pod. red. Soldatova I.B. Sankt -Peterburg, 2001.
8. « Bolalar otorinolaringologiyasi », Bogomilskiy M.R., Moskva GEOTAR, 2001g.
9. « Otorinolaringologiya sirlari ». Jafek B.U. Sankt -Peterburg, Nevskiy dialekt. 2001.
10. Head and Neck surgery Otolaryngology.Philadelpnia. Lippincott. 1998
11. Neromonitoring in Otology and Head and Neck Surgery. Editors Kartush J.M. Bouchard K. New York. RavenPress.
12. Pediatric Otolaryngology 1st Edition. Skott R Schoem, David H Darrow. American Academy of Pediatrics, 1 edition. 2012
13. Essential END 2st Edition. Rogan J.Corbrige.CRC Press,2 edition. 2011
14. «Timpanosklerozni jarrohlikdan keying davirda davolashni takomillashtirish» Ismatova K.A. 2023.g.
15. «Timpanosklerozni zamonaviy immunologik masalalari» Ismatova K.A. 2023.g.
16. «Erta yoshdagi bolalarda o'tkir rinosinusitni tashxislashda ikki o'lchovli exografiyadan foydalanish» Mamatova Sh.R. 2023.y.
17. «Erta yoshdagi bolalarda o'tkir rinosinusitni davolashni takomillashtirish» Mamatova Sh.R. 2023.y.

Internet saytlari:

www.Ziyo.net
www.rhynology.ru.
www.ORL.com.
www.ent.com.